

VODIČ

kroz politike za mlade na
području Krapinsko-zagorske
županije

INFORMACIJE
ZA MLADE

Sufinancirala Europska unija

Erasmus+

AGENCIJA ZA
MOBILNOST I
PROGRAME EU

MREŽA
UDRUGA
ZAGOR

SADRŽAJ

UVOD	5
POLITIKE ZA MLADE	6
AKTIVNO GRAĐANSTVO	7
PARTICIPACIJA MLADIH	8
STRUKTURIRANI DIJALOG	10
SAVJETI MLADIH	12
SAVJETI MLADIH U PRAKSI	15
Savjet mladih Krapinsko-zagorske županije	15
Savjet mladih Grada Pregrade	16
Savjet mladih Grada Zaboka	17
Savjet mladih Općine Stubičke Toplice	18
REGIONALNI PROGRAM ZA MLADE KRAPINSKO- ZAGORSKE ŽUPANIJE	19
O PROJEKTU	20
KORISNI LINKOVI	21

IZDAVAČ: Mreža udruga Zagor

DIZAJN I TISAK: Igor Vranješ

NAKLADA: 200 primjeraka
Zabok, 2017.

Ova publikacija je ostvarena uz financijsku potporu Europske komisije.

Ova publikacija održava isključivo stajalište autora publikacije i Komisija se ne može smatrati odgovornom pri uporabi informacija koje se u njemu nalaze.

UVOD

Vodič o politikama za mlade namijenjen je mladima, organizacijama/institucijama koje u svoj rad uključuju mlade i drugim zainteresiranim građanima/kama. Osnaživanjem mladih za aktivno sudjelovanje u društvu i uključivanje u procese umrežavanja stvaraju se dugoročne i pozitivne promjene u njihovoj participaciji u društvu. Mladi mogu iznositi svoje stavove o potrebama i problemima te raditi na njihovu rješavanju. Svaka osoba unutar svoje zajednice treba biti upoznata s problemima, pravima, odlukama i zakonima koji imaju utjecaj na njezin život i zajednicu. Participacija mladih u društvu predstavlja temelj svake politike za mlade. Neophodno je uključiti ih u procese donošenja odluka zbog same kvalitete odlučivanja jer oni najbolje znaju koji su njihovi problemi i kako ih riješiti.

Sudjelovanje mladih u procesima odlučivanja razvija međugeneracijsko partnerstvo i doprinosi kvaliteti života mladih, ali i cijele zajednice. Na taj način mladi mogu zauzeti važnu ulogu u društvu koje može imati velike koristi od njihova doprinosa i novih ideja. Prvi korak uključivanja mladih jest da ih se prije svega pita što oni žele, koji su njihovi interesi i stavovi te da se sukladno tome kreiraju procesi uključenja. Također, prema mladima je potrebno odnositi se kao prema ravnopravnim članovima/cama zajednice kako bi ispunili svoj potencijal i bili aktivni građani/ke i potrebno je stvarati osjećaje pripadnosti zajednici. Nakon što se učini prvi korak, slijede koraci tijekom kojih će mladi svojim aktivnim djelovanjem mijenjati zajednicu nabolje.

Ovaj vodič informativnog je karaktera.

POLITIKE ZA MLADE

Politike za mlade predstavljaju „skup vrijednosti, ciljeva i mjera koje formalno uspostavljenim mehanizmima odgovaraju na potrebe mladih“ (Bilten Sudjelovanje mladih u razvoju politika za mlade, Mreža mladih Hrvatske) i jasno definiraju kako će se riješiti problemi mladih u svrhu poboljšanja položaja mladih u društvu. Strateški dokumenti koji se odnose na politike mladih najčešće su lokalni/regionalni/nacionalni programi za mlade. Njima se definiraju problemi, ali i mogućnosti rješavanja tih problema. Osim mjera u izradi i provođenju programa događaju se i procesi poput uključivanja mladih u procese donošenja odluka, konzultacije, strukturirani dijalog i drugi procesi.

Od iznimne je važnosti da se mladi uključe u sve korake donošenja i provedbe programa upravo kako bi navedeni programi bili održivi i motivirajući.

Svaka politika za mlade treba odgovarati na brojne zahtjeve, kao što su dostupnost i kvaliteta obrazovanja, mogućnost učenja putem neformalnih obrazovnih programa, zapošljavanje po završetku procesa obrazovanja, stambeno zbrinjavanje i osamostaljivanje mladih, informiranje, kvalitetno provođenje slobodnog vremena, stvaranje prostora za aktivnije uključivanje mladih u razvoj zajednice u kojoj žive te, konačno, sudjelovanje u formalnim procesima donošenja svih odluka i odluka koje se tiču mladih. To se odnosi na činjenicu da svaka politika za mlade podrazumijeva formiran okvir za provedbu, praćenje i vrednovanje provedbe lokalne politike za mlade koja bi trebala biti glavna smjernica razvoja mladih.

Mreža mladih Hrvatske izdala je publikaciju o sudjelovanju mladih u razvoju politika za mlade pod nazivom Sudjelovanje mladih u razvoju politika za mlade (www.mmh.hr/files/ckfinder/files/MMH_bilten2.pdf).

Građanin/ka je osoba koja pripada određenoj zajednici i u njoj ima prava i obveze. Građanstvo je pojam koji se može opisati kao puno članstvo građana/ki u zajednici, unutar koje imaju pravo uključiti se u aktivno sudjelovanje u određivanju uvjeta života zajednice, ali i osiguravanje jednakoga statusa kako pojedinca, tako i grupe (Hrvatska enciklopedija).

Aktivno građanstvo odnosi se na aktivno sudjelovanje (mladih) građana/ki u društvenoj, kulturnoj, ekonomskoj i političkoj sferi života. U području rada s mladima stavlja se naglasak na stjecanje potrebnih znanja i vještina za aktivno građanstvo kroz sudjelovanje u volonterskim aktivnostima. Cilj nije samo steći znanja, već i poboljšati motivaciju, vještine i praktična iskustva aktivnog građanstva (Mali rječnik pojmova politike za mlade i rada s mladima, Zagreb, Mreža mladih Hrvatske, 2011.)

Svaka osoba unutar svoje zajednice treba postati svjesna problema, odluka, prava i zakona koji imaju utjecaj na njezin život i na život cjelokupne zajednice. Na temelju toga treba reagirati, odnosno aktivno se pokrenuti kako bi taj utjecaj bio što povoljniji za njega/nju, građanina/ku, kao i zajednicu. Da bi aktivno građanstvo postojalo, mora postojati motiviranost građana/ki i prepoznavanje vrijednosti solidarnosti koja se iskazuje kroz povezanost i međuovisnost s drugim članovima/cama zajednice. Više o temi dostupno je na letku Kuće ljudskih prava pod nazivom Aktivno građanstvo, a može se pronaći na sljedećoj poveznici www.kucaljudskihprava.hr/wp-content/uploads/2017/03/IPA_GOO_letak_web.pdf.

Aktivno sudjelovanje u zajednici može se promatrati kroz nekoliko oblika. Postoji protestni oblik u kojem se vidi neslaganje građana/ki sa situacijama koje bivaju u zajednici. Stoga neslaganje dovodi do potpisivanja peticija, sudjelovanja u javnim okupljanjima i protestima te građanskog neposluha. U drugom obliku aktivno građanstvo informira druge sugrađane/ke te im ukazuje na probleme kroz kampanje, tribine, rasprave, projekte i intervencije u javnim prostorima. Nadalje, aktivni angažman građanstva može se prikazati u obliku pomaganja osobama u nepovoljnom položaju kroz razne humanitarne akcije i donacije, kroz volonterske organizacije i akcije (internet stranica SOLIDARNA – zaklada za ljudska prava i solidarnost www.solidarna.hr).

PARTICIPACIJA MLADIH

Pojedinci/ke uključeni u neku participativnu aktivnost često postaju aktivniji građani/ke, što povećava razinu političkog i dobrovoljnog angažmana u zajednici. Participativni pristupi ojačavaju legitimnost usluga i/ili javnih politika uključivanjem onih koji se njima koriste i osnaživanjem onih sektora društva čiji se glas često ne čuje, kao i onih ljudi čije se mišljenje rijetko traži. Ne samo da participativni pristupi koriste uključenim dionicima, već obogaćuju i organizacije koje ih primjenjuju, i to putem lokalnog znanja i drugih vrijednih resursa kojima dionici mogu doprinijeti aktivnostima.

Participativnim odlučivanjem potiče se kolektivan pristup rješavanju problema u kojem se prilikom lokalnog odlučivanja u obzir uzimaju perspektive i prioritete različitih ljudi (prema dobnim, spolnim, rodnim, socijalnim i drugim karakteristikama). Rješavanje problema u zajednici jest odgovornost svih građana/ki i zato je bitno da se potiče kolektivan pristup jer složene probleme ne može riješiti jedna organizacija samostalno. Također jako je bitno uključiti mlade u proces participativnog odlučivanja kako bi se doprinijelo zadovoljavanju potreba mladih i podizanju kvalitete njihova života, sa svrhom njihove optimalne društvene integracije. Kod svih dionika društva potrebno je raditi na podizanju njihove svijesti o potrebi sudjelovanja mladih na svim razinama.

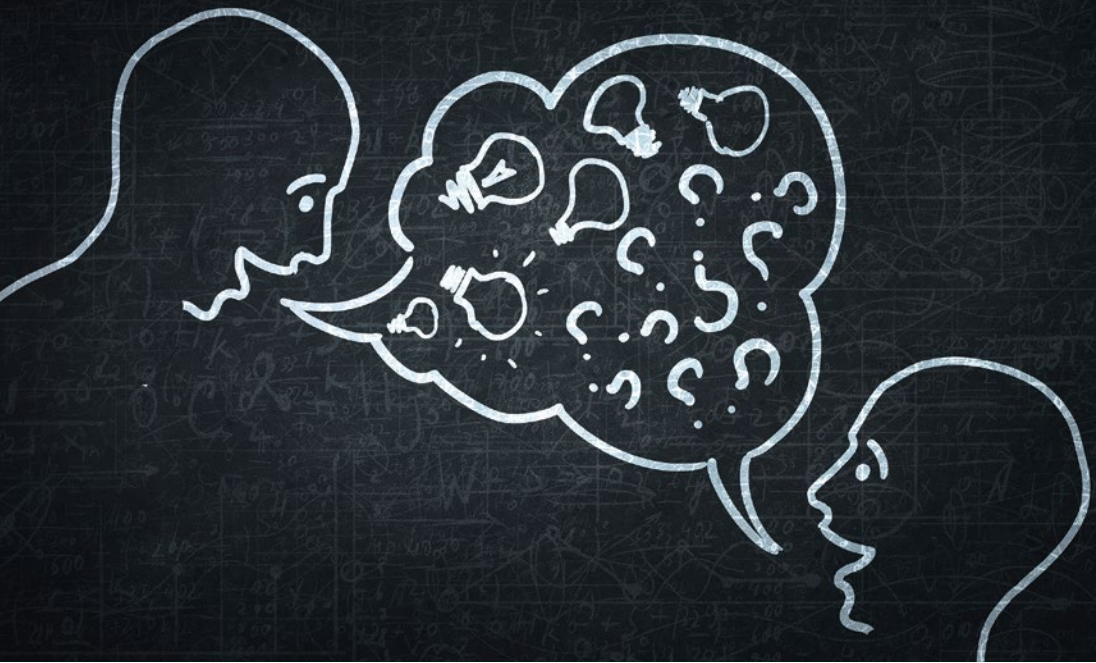
Participacija mladih u potpunom političkom procesu neophodna je zato što ona osigurava kvalitetu, relevantnost i efektivnost politike za mlade kao javne politike. Sudjelovanje mladih u oblikovanju, provedbi i evaluaciji politike za mlade doprinijet će povećanju povjerenja u krajnji rezultat, u institucije koje određenu politiku donose, a osjećaj suvlasništva nad procesom osigurat će preuzimanje odgovornosti za provedbu odluka u čijem su donošenju i sami sudjelovali.

Na lokalnoj i regionalnoj razini osnivaju se Savjeti mladih kao savjetodavna tijela koja promiču i zagovaraju prava, potrebe i interese mladih na lokalnoj i regionalnoj razini. U Krapinsko-zagorskoj županiji Savjet mladih Krapinsko-zagorske županije jest savjetodavno tijelo koje zagovara prava, potrebe i interese mladih na razini Županije.

Lokalni programi za mlade predstavljaju strateške okvire, smjernice za poboljšanje života mladih, međusektorsku suradnju i jačanje sudjelovanja mladih u donošenju odluka na lokalnoj razini s ciljem da se mladi aktivno uključe u političko-ekonomsko-društveni život svoje sredine i iskoriste svoje potencijale. S ciljem isticanja i poticanja razvoja njihova potencijala za samostalno rješavanje problema i prepreka i aktivno uključivanje u rad lokalne zajednice, jedinice lokalne samouprave moraju kreirati adekvatnu strategiju za mlade, u kojoj će participativnom metodom sudjelovati i sami mladi.

Korisne informacije o nacionalnoj politici za mlade nalaze se u Nacionalnom programu za mlade, Zakonu o savjetima mladih, a lokalne politike za mlade na području Krapinsko-zagorske županije u obliku Programa za mlade sadržane su u Regionalnom programu za mlade Krapinsko-zagorske županije, Lokalnom programu za mlade Grada Zaboka, Gradskom programu za mlade Grada Pregrade i Lokalnom programu za mlade u Oroslavju. U pripremi su još 3 programa na lokalnoj razini na području županije u trenutku pisanja vodiča.

O Europskim politikama za mlade može se pogledati u dokumentima poput Europske povelje o informiranju mladih, Europskoj povelji o sudjelovanju mladih u životu općina i regija i drugima.

STRUKTURIRANI DIJALOG

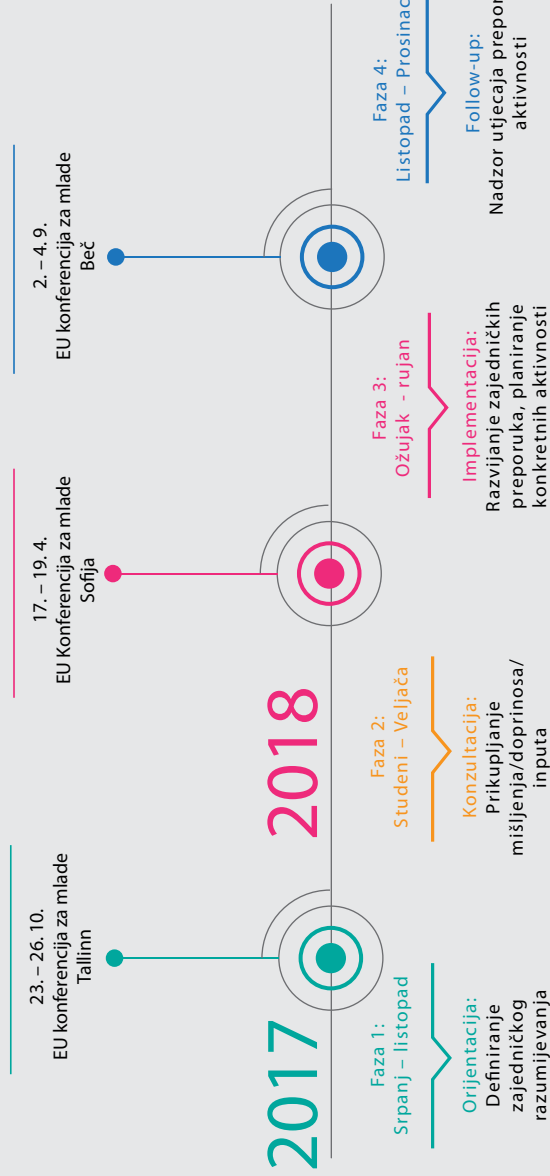
Strukturirani dijalog u Hrvatskoj započeo se provoditi kada je Hrvatska ušla u Europsku uniju s ciljem da mladi izraze svoje mišljenje i stavove o politikama za mlade. Strukturirani dijalog omogućuje mladima da unaprijede kvalitetu života i svoj položaj u nekoj zajednici.

U nacionalnoj radnoj skupini za provedbu strukturiranog dijaloga na području Hrvatske nalaze se predstavnici/ce iz Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Agencije za mobilnost i programe EU, Mreže mladih Hrvatske, Zajednice infocentara za mlade u Hrvatskoj i drugi relevantni dionici. Mreža mladih Hrvatske, kao krovna organizacija mladih u Hrvatskoj, zadužena je za koordinaciju aktivnosti Nacionalne radne skupine. (Strukturirani dijalog u Hrvatskoj, Europski portal za mlade europa.eu/youth/hr/article/115/20097_h).

Unutar strukturiranog dijaloga bitan su dio konzultacije koje se provode u suradnji s mladima, i kojima se koriste kao forumom na kojem se promišljaju prioriteti, provedba, kao i vrednovanje europskih i nacionalnih politika za mlade. Konzultacije se provode putem interneta, a osim njih veliki broj organizacija koje se bave mladima organizira razne aktivnosti u kojima mladi iznose svoje probleme, mišljenja i preporuke.

„Mladi u Europi: Što slijedi?“

Šesti ciklus strukturiranog dijaloga u sklopu EU strategije za mlade 2010. – 2018.

SAVJETI MLADIH

Na području Krapinsko-zagorske županije trenutno je osnovano 11 lokalnih savjeta mladih u 11 jedinica lokalne samouprave i županij-ski savjet mladih, dok u 21 lokalnoj jedinici savjeti nisu osnovani.

Tablica 1. Popis Savjeta mladih u gradovima i općinama u Krapinsko-zagorskoj županiji sa stanjem 01.09.2017.

Redni broj	Savjeti mladih	Poveznica na mrežnu stranicu
1.	Savjet mladih Grada Donja Stubica	www.facebook.com/smdonjastubica/
2.	Savjet mladih Grada Krapine	www.facebook.com/SMKrapina/
3.	Savjet mladih Grada Pregrade	www.facebook.com/SavjetMladihGradaPregrade
4.	Savjet mladih Grada Zaboka	www.facebook.com/savjetmladihzabok/
5.	Savjet mladih Općine Bedekovčina	www.facebook.com/smobedekovcina/
6.	Savjet mladih Općine Gornja Stubica	www.facebook.com/Savjet-mladih-Op%C4%87ine-Radoboj-250030168533371/
7.	Savjet mladih Općine Konjščina	www.facebook.com/smkonjscina/
8.	Savjet mladih Općine Radoboj	www.facebook.com/Savjet-mladih-Op%C4%87ine-Radoboj-250030168533371/
9.	Savjet mladih Općine Stubičke Toplice	www.facebook.com/Savjet-mladih-Stubi%C4%8Dke-Toplice-752888094848769/
10.	Savjet mladih Općine Sveti Križ Začretje	www.facebook.com/Savjet-mladih-Op%C4%87ine-Sveti-Kri%C5%BE-Za%C4%8Dretje-458162547708928/
11.	Savjet mladih Općine Tuhelj	tuhelj.hr/opcinska-uprava/savjet-mladih-opcine-tuhelj/
12.	Savjet mladih Krapinsko-zagorske županije	www.mladi.kzz.hr/

Savjeti mladih osnivaju se kao savjetodavna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja promiču i zagovaraju prava, potrebe i interese mladih na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini. Osnivanje savjeta mladih, njihov djelokrug, postupak izbora članova/ica i zamjenika/ca članova/ica savjeta mladih i druga pitanja od značaja za rad savjeta mladih uređena su Zakonom o savjetima mladih (NN 41/14). Cilj Zakona jest omogućiti sudjelovanje mladih u odlučivanju o upravljanju javnim poslovima od interesa i značaja za mlade, aktivno uključivanje mladih u javni život te informiranje i savjetovanje mladih u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Odluku o osnivanju savjeta mladih donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u skladu sa Zakonom o savjetima mladih, zakonom kojim se uređuje sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave, i statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave. Njihove članove/ica i zamjenike/ca članova/ica biraju predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na razdoblje od tri godine. Predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osnivaju savjete mladih uvažavajući načela nediskriminacije, partnerstva, suradnje i aktivnog sudjelovanja mladih.

U okviru svoga djelokruga savjet mladih raspravlja na sjednicama savjeta mladih o pitanjima značajnima za rad savjeta mladih i o pitanjima iz djelokruga predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave koja su od interesa za mlade. Putem svojih predstavnika/ca sudjeluje u radu predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave prilikom donošenja odluka, mjera, programa i drugih akata od osobitog značenja za unaprjeđivanje položaja mladih na području jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave davanjem mišljenja, prijedloga i preporuka o pitanjima i temama od interesa za mlade. Sudjeluje u izradi, provedbi i praćenju provedbe lokalnih programa za mlade, daje pisana očitovanja i prijedloge nadležnim tijelima o potrebama i problemima mladih, a po potrebi predlaže i donošenje programa za otklanjanje nastalih problema i poboljšanje položaja mladih, potiče informiranje mladih o svim pitanjima značajnima za unaprjeđivanje položaja mladih, međusobnu suradnju savjeta mladih u Republici Hrvatskoj, te suradnju i razmjenu iskustava s organizacijama civilnoga društva i odgovarajućim tijelima drugih zemalja. Osim navedenog savjet mladih predlaže i daje na odobranje predstavničkom tijelu jedinica lokalne, odnosno područne

(regionalne) samouprave program rada popraćen financijskim planom radi ostvarivanja programa rada savjeta mladih, po potrebi poziva predstavnike tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave na sjednice savjeta mladih, potiče razvoj financijskog okvira provedbe politike za mlade i podrške razvoju organizacija mladih i za mlade te sudjeluje u programiranju prioriteta natječaja i određivanja kriterija financiranja organizacija mladih i za mlade. U suradnji s predsjednikom predstavničkog tijela savjet inicira u predstavničkom tijelu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave donošenje odluka od značaja za mlade, donošenje programa i drugih akata od značenja za unaprjeđivanje položaja mladih na području jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, raspravu o pojedinim pitanjima od značenja za unaprjeđivanje položaja mladih na području jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave te pronalazi načine rješavanja navedenih pitanja.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su, u okviru raspoloživih sredstava, osigurati savjetima mladih podršku u informiranju i savjetovanju jednostavnim pristupom pouzdanim informacijama o pitanjima od interesa za mlade, sudjelovanje u radu predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave davanjem mišljenja, prijedloga i preporuka o pitanjima i temama od interesa za mlade, te uključivanje u aktivnosti suradnje na nacionalnoj i međunarodnoj razini, razmjenu dobrih praksi i izradu javnih politika za mlade i u vezi s mladima

Broj članova/ica savjeta mladih, uključujući predsjednika/cu i zamjenika/cu, uvijek je neparan, a broj ne može biti manji od pet niti veći od dvadeset i jedan. Broj članova/ica ovisi o broju stanovnika/ca pojedine općine, grada odnosno županije.

Savjet mladih Krapinsko-zagorske županije broji 11 članova/ica i isto toliko zamjenika/ca. Po 7 članova/ica imaju Grad Krapina, Grad Pregrada, Općina Bedekovčina, Općina Tuhelj, dok po 5 članova/ica imaju Grad Donja Stubica, Grad Zabok, Općina Gornja Stubica, Općina Konjščina, Općina Radoboj, Općina Stubičke Toplice i Općina Sveti Križ Začretje.

Prema podacima Krapinsko-zagorske županije o osnovanim savjetima mladih u pojedinim jedinicama lokalne samouprave objavljen je Javni poziv za predlaganje kandidata/kandidatkinja za članove/članice Savjeta mladih, no na poziv nije dostavljen nijedan prijedlog, odnosno dostavljen je nedovoljan broj kandidatura, pa Savjet nije mogao biti osnovan. Pojedine jedinice lokalne samouprave navode da nemaju osnovan Savjet mladih zbog pomanjkanja interesa i angažmana mladih. Neke od tih jedinica lokalne samouprave provele su ispitivanja spremnosti za uključivanje, sudjelovanje i provedbu aktivnosti takvog udruženja mladih prilikom čega su nailazili na otpor i nespremnost. Druge jedinice lokalne samouprave vide problem u smanjenom priljevu sredstava odnosno problemu financiranja savjeta, kao i nedovoljnu kadrovsku ekipiranost općinskih/gradskih službi te preopterećenost drugim poslovima.

Osim navedenog određene jedinice lokalne samouprave obrazlažu kako se rad mladih podupire putem organizacija civilnog društva, dok je političko djelovanje zainteresiranim mladim osobama omogućeno putem političkih stranaka. Međutim kod tih jedinica nije uočena neka veća zainteresiranost za ovaj vid aktivnosti mladih, navode da je prisutna pasivnost mladih za društvene aktivnosti. No, ako se bude iskazao interes, ne samo za osnivanje, već i za djelovanje, krenut će se u postupak osnivanja Savjeta mladih.

SAVJETI MLADIH U PRAKSI

U nastavku slijede primjeri iz prakse za Savjet mladih Krapinsko-zagorske županije, Savjet mladih Grada Zaboka, Savjet mladih Grada Pregrade i Savjet mladih Stubičkih Toplica, o njihovim sazivima, predsjedništvu i radu.

Savjet mladih Krapinsko-zagorske županije

Autorica teksta: **Veronika Kolman**, predsjednica

Savjet mladih Krapinsko-zagorske županije savjetodavno je tijelo Krapinsko-zagorske županije koje zagovara prava, potrebe i interese mladih na razini Županije.

Čine ga mladi od 15 do 30 godina izabrani od strane Županijske skupštine na prijedlog udruga, koje su se opredijelile za rad s mladima i za mlade, podmladaka političkih stranaka i neformalnih skupina mladih. Trenutno je aktualan treći saziv županijskog savjeta mladih, a mladi su izabrani na mandat od 3 godine.

Glavne aktivnosti koje provodi županijski savjet mladih su:

- na sjednicama raspravljaju o temama od važnosti za mlade: značaj, djelokrug i mogućnosti savjeta mladih, suradnja s civilnim društvom, sportom protiv ovisnosti, deinstitutionalizacija socijalne skrbi za mlade, socijalno uključivanje mladih u zajednicu i socijalno poduzetništvo
- donose preporuke, mišljenja ili prijedloge za donošenje različitih akata Županijskoj skupštini, institucijama na razini županije, općinama i gradovima o temama bitnima za mlade
- podrška su i motivacija savjetima mladih u gradovima i općinama na razini županije u njihovim aktivnostima sukladno Zakonu o savjetima mladih
- informiraju mlade o relevantnim temama na tribinama, priopćenjima u medijima, i sudjeluju kao gosti izlagači u aktivnostima drugih organizatora (udruga civilnog društva, lokalnih savjeta mladih) s ciljem zagovaranja provođenja politika za mlade
- sudjeluju na sjednicama Koordinacije županijskih savjeta mladih Hrvatske i na plenarnim sjednicama Youth Regional Networka s ostalim regionalnim savjetima u Europi s ciljem razmjene ideja i iskustava te osmišljavanja zajedničkih projekata uz međuregionalno povezivanje mladih.

Pratite njihov rad na poveznici www.mladi.kzz.hr/.
 Javite im se s pitanjima, prijedlozima, komentarima na njihov
 Facebook profil www.facebook.com/mladi.kzz.hr i sudjelujte
 na njihovim sjednicama koje su otvorene za javnost!

Savjet mladih Grada Pregrade

Autori teksta: **Radna skupina za izradu Programa**

Savjet mladih Grada Pregrade savjetodavno je tijelo Grada Pregrade osnovano s ciljem uključivanja mladih u javni život Grada Pregrade. Svojim djelovanjem, prijedlozima i mišljenjima utječe na pripremu, donošenje i provedbu odluka Gradskog vijeća koje su od interesa za mlade, a time i na bolji položaj mladih u lokalnoj sredini i razrješavanje problema mladih. Savjet mladih Grada Pregrade konstituiran je 2013. godine. Nepovoljan položaj mladih u društvu izazvao je kod Grada Pregrade želju da se inicira projekt Mladi za Pregradu, Pregrada za mlade, kojem je glavni cilj bio upravo izrada Lokalnog programa za mlade. Lokalni programi za mlade predstavljaju strateške okvire, smjernice za poboljšanje života mladih, međusektorsku suradnju i jačanje sudjelovanja mladih u donošenju odluka na lokalnoj razini s ciljem da se mladi aktivno uključe u političko-ekonomsko-društveni život svoje sredine i iskoriste svoje potencijale.

Ukratko, glavne odrednice Lokalnog programa za mlade Grada Pregrade u djelovanju i poticanju mladih Grada Pregrade jesu:

- podupirati i promicati neformalno, izvaninstitucionalno i cjeloživotno obrazovanje mladih
- unaprijediti perspektive za zapošljavanje i samozapošljavanje mladih na području grada i županije
- stvoriti infrastrukturne i institucionalne uvjete za kvalitetno provođenje slobodnog vremena i kulturnih aktivnosti mladih
- poticati aktivno sudjelovanje mladih u društvenom i političkom životu grada
- promovirati i podupirati zdrave stilove života mladih.

Pri definiranju ovih odrednica Gradskog programa mladih temeljno je shvaćanje da su mladi kao društvena skupina bitni prvenstveno kao generatori budućeg rasta i razvoja u gospodarskom i društvenom smislu, sa snažnim kreativnim, inovativnim i produktivnim potencijalima koje treba negovati i razvijati.

Zato se provedba ovoga programa, kao temelja i okvira gradske politike za mlade, temelji na načelima podrške mladima u ispunjenju potencijala i u aktivnom sudjelovanju u životu lokalne zajednice, partnerstva s udrugama mladih i mladima i drugim društvenim dionicima, participativnim pristupom koji obvezuje nositelje aktivnosti da u program uključe sve zainteresirane pojedince/ke i organizacije mladih, ali i obvezuje na transparentnost i odgovornost nositelja gradske politike u ispunjavanju ciljeva ove strateške vizije unapređenja položaja i kvalitete života mladih u Gradu Pregradi.

Savjet mladih Grada Zaboka

Autorica teksta: **Karla Trgovec**, predsjednica

Gradsko vijeće Grada Zaboka osnovalo je Savjet mladih 2015. godine i čini ga pet članova i njihovih zamjenika. Savjet djeluje u zadanim pravnim okvirima, on je savjetodavno tijelo koje želi potaknuti aktivno uključivanje mladih u javni život zajednice. Upravo iz tog razloga Savjet je jedan od inicijatora za donošenje Lokalnog programa za mlade.

Grad Zabok bio je nositelj projekta Zabok s mladima u partnerstvu s Mrežom udruga Zagor i udrugom Regenerator, a u suradnji sa Savjetom mladih Grada Zaboka. Projekt je financijski podržan kroz natječaj Ministarstva socijalne politike i mladih. U sklopu projekta izrađen je Lokalni program za mlade Grada Zaboka za razdoblje od 2016. do 2020., koji će osnažiti udruge mladih i za mlade te jedinicu lokalne samouprave s ciljem da se mladi aktivno uključe u procese donošenja odluka.

Gradski program predstavlja strateški dokument politike djelovanja prema mladima, koji je ujedno i izraz skrbi za mlade s područja Zaboka.

Savjet je tijekom mandata dobro surađivao s gradonačelnikom i Gradskim vijećem, a politika grada usmjerena je na zadovoljavanje potreba mladih. Savjet mladih redovito se i kontinuirano savjetuje sa svojim korisnicima o raznim temama koje se tiču mladih. Neke od tih tema jesu kvalitetno provođenje slobodnog vremena mladih (bavljenje sportom, boravak u Regeneratoru) i prometna povezanost mjesta boravka mladih sa sadržajima koji ih zanimaju. U razgovoru s mladima Savjet mladih došao je do zaključka da je Zaboku potreban hostel za mlade kao i uređenje Regeneratora

i parkova. Također bi mladi željeli otvaranje novih sadržaja, kao što su centar za posjetitelje, muzej Gjalski ili hotel za edukaciju učenika Srednje škole u Zaboku. Mladi prilikom kontakta sa Savjetom iskazuju svoju zabrinutost vezanu uz egzistencijalna pitanja, završetak studija, zaposlenje, rješavanje stambenog pitanja, općenito uz sve čimbenike povezane s osamostaljivanjem.

Savjet mladih podržava kurikularnu reformu i daljnji razvoj gospodarske zone jer to znači otvaranje novih radnih mjesta i ostanak u Zaboku. Volonterski je rad mladih u Zaboku razvijen i mladi se uključuju u volonterske aktivnosti kroz volonterske klubove po školama, kroz udruge mladih i za mlade. Upravo s udrugama mladih i za mlade Savjet mladih Grada Zaboka surađuje prema potrebama, a najviše s Udrugom Regenerator, Udrugom Mraz i Mrežom udruga Zagor.

Savjet mladih općine Stubičke Toplice

Autorica teksta: **Marina Šturlan**, zamjenica predsjednika Savjeta

Savjet mladih Općine Stubičke Toplice konstituiran je 2015. godine kao savjetodavno tijelo lokalne samouprave. Savjet mladih djeluje sukladno Zakonu o savjetima mladih. Savjet mladih do sada je organizirao edukativno-preventivno predavanje Prevencija rizičnih ponašanja djece i mladih, pokrenuo je pitanje o ponovnom formiranju Kulturno-umjetničkog društva u Stubičkim Toplicama te je po tom pitanju napravljena i anketa na društvenoj mreži Facebook preko profila Savjeta mladih Općine Stubičke Toplice. Članovi Savjeta mladih Općine Stubičke Toplice redovito sudjeluju na sjednicama Općinskog vijeća Općine Stubičke Toplice i tako su upućeni u sva društvena, kulturna i politička zbivanja na području Općine Stubičke Toplice. Članovi Savjeta mladih sudjeluju na društvenim i kulturnim događanjima kao što su Vuzem na mjesnom trgu, Likovna kolonija Stubaki, Svehrvatska smotra Dani kruha 2016., Druženje članova Udruge veterana specijalne policije Domovinskog rata Barun, Jesenska manifestacija Gljivarenje v Stubakima, Božić na mjesnom trgu i druge.

U vijećnici Općine Stubičke Toplice 2017. godine održana je 11. Županijska sjednica Savjeta mladih Krapinsko-zagorske županije, a jedna od glavnih točaka dnevnog reda bila je potreba za donošenjem Programa djelovanja za mlade na lokalnim razinama. Savjet mladih surađuje s drugim lokalnim, ali i županijskim Savjetom mladih.

REGIONALNI PROGRAM ZA MLADE KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Prvi županijski program za mlade Županijska skupština donijela je 2006. godine, a program je revidiran 2012. godine. Od tada se proveo niz projekata i aktivnosti koje su potaknute upravo kroz navedene programe. Krapinsko-zagorska županija jest u tijeku izrade trećeg Programa. Kako bi proces izrade bio što kvalitetniji, transparentniji i participativniji, sam proces izrade financira se kroz projekt Regionalni program za mlade KZZ 3.0 od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku te Županiju. Projekt provodi Krapinsko-zagorska županija u partnerstvu s Mrežom udruga Zagor i u suradnji sa Savjetom mladih Krapinsko-zagorske županije. Sam projekt definira nove vrijednosti za mlade i potiče uključenje mladih u izradu javnih politika prema mladima. Tijekom projekta održale su se edukacije o javnim politikama i politikama za mlade, što je to regionalni program za mlade i kako se uključiti u izradu i provedbu programa. Krapinsko-zagorska županija imenovala je radnu skupinu za pripremu nacrt regionalnog programa za mlade koja je koordinirala aktivnosti izrade programa s mladima, organizacijama civilnog društva i drugim dionicima na području županije. Sam nacrt programa bio je dostupan javnosti za komentiranje putem internetskog savjetovanja i javne rasprave. Tijekom izrade novog programa poticao se participativan proces i dijalog između Županije, mladih i organizacija civilnoga društva koje se bave mladima.

Projekt „Osnaživanje mladih” provodi Mreža udruga Zagor a financiran je u okviru Erasmus+ programa kroz Ključnu aktivnost 3: Sastanci mladih i donositelja odluka u području mladih. Projekt se provodi na području Krapinsko-zagorske županije.

Aktivnosti projekta usmjerene su na poticanje mladih na njihovo aktivno uključanje u procese donošenja odluka. Prva aktivnost okupila je 44 učenika/ca koji su izrađivali edukativne plakate i kratke filmove te su izradili Europsku kuću, kuću bez predrasuda i mržnje, zastave svih članica EU-a i stablo Europske unije. Na ovoj su aktivnosti sudjelovali učenici/ce Osnove škole Ksavera Šandora Gjalskog iz Zaboka. Druga aktivnost uključivala je lokalne konzultacije mladih i donositelja odluka u Bedekovčini. Cilj lokalnih konzultacija bio je umrežavanje i jačanje komunikacije između mladih i donositelja odluka. Tijekom konzultacija definirani su problemi i potrebe mladih te će se ti generirani zaključci koristiti za izradu lokalnog programa za mlade.

Treća aktivnost bila je konferencija za mlade, a održala se u Srednjoj školi Bedekovčina. Na konferenciji je sudjelovalo 30 učenika/ca i jedan predstavnik lokalnih vlasti koji su zajednički raspravljali o važnim pitanjima za mlade poput problema i potreba, aktivizma mladih i sudjelovanja mladih u procesima donošenja odluka. Kroz konferenciju su sudionici naučili što je to Youthpass i kako se njime mogu koristiti kao alatom za valoriziranje neformalnog učenja mladih. Tijekom konferencije sudionici su izradili video uratke i plakate na navedene teme. Tijekom cijelog projekta naglasak je bio na aktiviranju mladih u području njihove participacije u procesima donošenja odluka te podizanje svijesti mladih o njihovoj ulozi u društvu kao aktivnih građana/ki.

Korisni linkovi i literatura:

1. Priručnik za participativno odlučivanje Zaklade Giacomo Brodolini
www.cesi.hr/attach/_p/prirucnik_za_participativno_odlucivanje.pdf
2. Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću Krapinsko-zagorske županije www.kzz.hr/sadrzaj/natjecaji/kodeks-savjetovanja-poziv/KZZ_Kodeks_Savjetovanja_Odluka_ZS.pdf
3. Publikacija Mreže mladih Hrvatske o sudjelovanju mladih u razvoju politika za mlade www.mmh.hr/files/ckfinder/files/MMH_bilten2.pdf
4. Nacionalni program za mlade 2009. – 2012.
narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_07_82_1988.html
5. Nacionalni program za mlade 2014.-2017
www.mspm.hr/istaknute-teme/mladi-1683/nacionalni-program-za-mlade/1848
6. Zakon o savjetima mladih
www.zakon.hr/z/716/Zakon-o-savjetima-mladih
7. Nacionalni program djelovanja za mlade
www.mmh.hr/files/ckfinder/files/npdm_hr.pdf
8. Županijski program djelovanja za mlade Krapinsko-zagorske županije 2012.-2016.
www.kzz.hr/sadrzaj/dokumenti/zpdm/KZZ-ZPDM.pdf
9. Lokalni program za mlade
www.zabok.hr/Cms_Data/Contents/Zabok/Folders/Dokumenti/Projekt-Zabok-mladih/~contents/APK2UQ648MXH6DHU/Lokalni-program-za-mlade.pdf
10. Gradski program za mlade Grada Pregrade
www.pregrada.info/dokumenti/program_za_mlade.pdf
11. Lokalni program za mlade u Oroslavju
oroslavje.hr/wp-content/uploads/2017/07/Lokalni_program_za_Mlade_u_Oroslavju_BROSURA.pdf

12. Europska povelja o informiranju mladih
umki.hr/sites/umki.hr/files/cr-collections/2/europskapoveljaoinformiranjumladih.pdf
13. Europska povelja o sudjelovanju mladih u životu općina i regija
www.kmdm.hr/sites/default/files/vaznidokumenti/povelja.html
14. Mali rječnik pojmova politike za mlade i rada s mladima Mreže mladih Hrvatska
www.mmh.hr/files/ckfinder/files/mali_rjecnik_pojmova.pdf
15. Letak Aktivno građanstvo Kuće ljudskih prava
www.kucaljudskihprava.hr/wp-content/uploads/2017/03/IPA_GOO_letak_web.pdf
16. **SOLIDARNA** – zaklada za ljudska prava i solidarnost)
www.solidarna.hr/site/index/hr-HR
17. Europski portal za mlade
europa.eu/youth/eu_hr
18. Savjet mladih Krapinsko-zagorske županije
mladi.kzz.hr

Erasmus+

AGENCIJA ZA
MOBILNOST I
PROGRAME EL

MREŽA
UDRUGA
ZAGOR